

Grans espadats envolten el poble i les restes del castell de Siurana. El precipici és el protagonista d'un dels indrets més inaccessibles del país.

CASTELL DE SIURANA

L'últim reducte

REALMENT quan volteu per Siurana i seguïu el perímetre de les edificacions a frec de l'espadat, se us instal·larà permanentment una sensació de vertigen que no desapareixerà fins que no hagueu abandonat aquest meravellós reducte encimbellat damunt les roques, a la vista del Montsant. Només caldrà que us

expliquin la llegenda del salt de la Reina Mora per augmentar, si és possible, aquesta sensació.

Pas barrat

Trobareu el castell situat en un punt clarament estratègic, barrant el pas cap al que avui és el nucli urbà

visiteu el punt més alt del promontori, en el recinte sobirà, hi trobareu una torre de planta quadrada, d'època andalusina. Al sud de la torre, cobert per una volta de pedra, hi veureu un espai que es coneix com a *presó*, a més d'una cisterna. Al sud, un pas us portarà cap al recinte jussà. A la banda est, hi ha un profund fossat obert a la roca i una muralla perpendicular al castell, que servia per barrar el pas cap al poble.

El sistema de defensa tan impressionat com efectiu que suposava tenir per una banda el castell i per l'altra el precipici –sumat a un emplaçament estratègic– va permetre als àrabs viure-hi un quart de segle i evitar, durant molt de temps, l'avenç cristià.

de les quatre cases de Siurana. Ben pensat, no hauria calgut establir cap altra defensa en el perímetre d'aquest espigó rocós; les parets verticals inacabables ja eren de fet la millor muralla contra qualsevol atac.

Veureu que el temps no ha perdonat el castell. Tot i així, restes de murs i grans carreus de pedra us en permeten comprovar la forma allargassada, que devia evocar en el seu temps la silueta d'un vaixell. Si

L'últim reducte islàmic

Els musulmans seguien les antigues vies romanes com a itinerari de conquesta. Així van arribar a

SORTIM COM S'HI ARRIBA

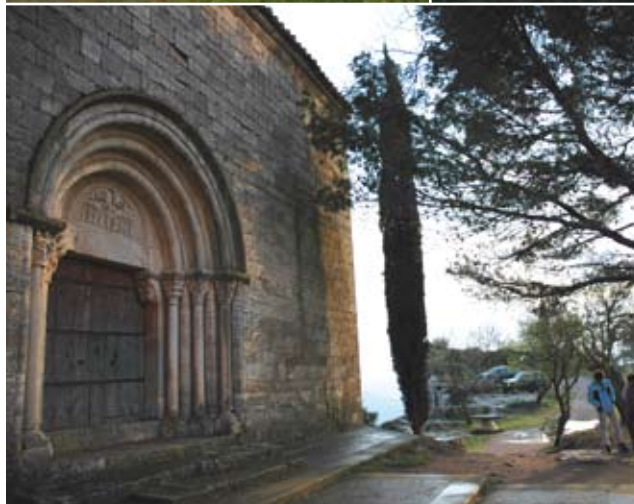
Agafeu l'autopista cap a Tarragona fins a la sortida de Reus. Aneu en direcció a Falset fins a arribar al desviament de les Borges del Camp. Travesseu les poblacions de les Borges del Camp, Alforja i Cornudella de Montsant. Passat Cornudella, i després d'una rotonda, trobareu el camí del pantà de Siurana. A mà dreta, una mica més endavant, tindreu l'indicador cap a Siurana.

Escalada i canoa

Siurana (o Siurana de Prades) pertany al municipi de Cornudella de Montsant. Escalada a part, un dels principals atractius turístics de la zona és el pantà, on es fan nombroses activitats esportives, com ara navegació en canoa o piragua.

Siurana i van fer del lloc, molts anys més tard (a mitjans del segle XI) una defensa de primera línia de l'islam. Això va passar arran que el comte de Barcelona Ramon Berenguer I fes el primer intent d'ocupar Tarragona i provoqués la retirada dels musulmans cap a aquestes fortificacions més segures. Siurana va

ser, així, el centre d'una xarxa de defensa, amb torres repartides arreu d'un ampli territori: a Ulldemolins, Prades, Albarca, la Mussara, Alforja, l'Albiol, el Vilosell, Vimbodí, la Morera de Montsant, la Pobla de Cérvoles, Falset, Pradell de la Teixeta, Cabassers, el Lloar, la Palma, la Torre de l'Espanyol, Alcover, Vinebre, Arbolí, Bellmunt de Priorat, Coldejou, la Figuera, les Borges del Camp, Margalef, Vilanova de Prades i la Torre de Fontaubella.

Tot i que el 1146 Ramon Berenguer IV va donar Siurana a Berenguer Arnau, la conquesta final no va arribar fins més tard, després d'un setge llarg i sagnant, el 1153 i 1154, en què el nucli va quedar reclos i encerclat pels quatre costats. I, cal dir-ho, quan tant Lleida com Tortosa ja havien capitulat.

El salt de la Reina Mora

Siurana s'ha convertit en un focus d'atracció turística i excursionista de gran importància i les seves parets, sobre penya-segats de més de 250 metres de desnivell, són conegudes pels escaladors de mig món. Quan visiteu el lloc, a més del castell i el deliciós nucli urbà –amb església romànica i espectaculars paisatges–, cal que aprofundiu en la història i les lle-

Restaurant Siurana

 Plats casolans amb tradició: xai (dels seus propis ramats), bacallà a la llauna, pollastre rostit, etc. Uns 20 €.

C/ Major, s/n
Siurana
Tel. 977 821 027

Hotel La Siuranella

 Casa de pagès de construcció nova dins del nucli de Siurana. Vistes impressionants. L'habitació doble val entre 90 i 120 €.

C/ Rentador, s/n
Siurana
Tel. 977 821 144

gendes, que us faran evocar els aspectes èpics de la conquesta de l'últim reducte musulmà de Catalunya. Potser la més coneguda és la d'Abdelazia, la bellíssima reina mora, que regnava a Siurana quan els cristians van entrar a mata-degolla al castell, ajudats des d'intramurs per un traïdor jueu. La reina, a l'últim moment, va muntar en el seu cavall blanc, i passant a tota velocitat per davant dels cristians, que la volien capturar, va tapar els ulls al cavall i es va llançar a l'abisme pel cingle... Aquí, però, hi ha dues versions: la dels que diuen que el cavall va clavar les potes a terra quan es va adonar del perill, i així només hauria saltat la reina, i la que diu que les marques a la roca són de l'impuls infinit que es va donar el cavall per fer el salt que en va originar la llegenda.

Cal que aneu a observar, així doncs, les marques a la roca i que ho decidiu per vosaltres mateixos. Això sí, agafeu-vos a la barana. ■

Per saber-ne més

Oficina de Turisme: Tel. 977 821 000

sortim DE CONCURS

MURALLA PERPENDICULAR

Aquest tipus de muralla perpendicular al castell de Siurana, que impedia el pas cap al poble i que és una construcció de defensa habitual en altres castells, rep un nom molt concret. Quin? Envieu les respostes a castells@castellscatalunya.com, indicant el vostre nom. Els encertants rebreu un **2x1** per a la visita guiada a un castell de la *Ruta Castells de Lleida: un viatge al passat* (Montsonís, Montclar, Pallargues, Florejacs, Vicfred, Mur i Arbeca). **Solució del concurs anterior:** Els comtats estaven subdividits en diferents castells termenats, o sigui castells amb terme o demarcació jurisdiccional pròpia, oficialment establerta i assenyalada amb fites. Més informació: <http://scgenealogia.org/articles/nobleheraldica.htm>